

PÄRNUMAA OMAVALITSUSTE LIIT

ASSOCIATION OF LOCAL AUTHORITIES OF PÄRNU COUNTY

Kinnitatud:
16.12.22 üldkogu otsusega nr. 1-4.1/16/2022

PÄRNUMAA OMAVALITSUSTE LIIDU

PÕHIKIRI

I Üldsätted

1. Mittetulundusühing Pärnumaa Omavalitsuste Liit (edaspidi Liit) on Pärnumaa kohaliku omavalitsuse üksuste vabatahtlik ühendus.
2. Liidu ametlik nimi on Mittetulundusühing Pärnumaa Omavalitsuste Liit, lühendatult POL. Liidu nime ametlik tõlge inglise keelde on Association of Local Authorities of Pärnu County.
3. Liidu asukoht on Eesti Vabariik, Pärnu linn.
4. Liit on eraõiguslik juriidiline isik, kes juhindub oma tegevuses kohaliku omavalitsuse üksuste liitude seadusest, mittetulundusühingute seadusest, kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest, käesolevast põhikirjast ja teistest õigusaktidest.
5. Liidu tegevuse eesmärgiks on ühiselt kavandada maakonna arengut ja suunata selle elluviimist.
6. Oma eesmärkide saavutamiseks Liit:
 - 6.1. esindab maakonda, oma liikmeid ja maakonna kohaliku omavalitsuse üksuste ühishuve suhetes riigiorganite, teiste isikute ning rahvusvaheliste organisatsioonidega;
 - 6.2. kaitseb oma liikmete õigusi ning pöördub vajadusel selleks kohtusse;
 - 6.3. toetab ja koordineerib vajadusel teiste kolmanda sektori organisatsioonide tegevust ja üritusi maakonnas;
 - 6.4. astub lepingulistesse suhetesse nii füüsiliste kui juriidiliste isikutega, osaleb Liidule vajalikes ühendustes, organisatsioonides ja programmides;
 - 6.5. omandab ja käsutab talle kuuluvat vara;
 - 6.6. moodustab üldkogu otsusega fonde ja sihtkapitale ning muid oma tegevuseks vajalikke asutusi;
 - 6.7. osaleb rahvusvaheliste organisatsioonide tegevuses, seab sisse ja arendab koostöö- ja kultuurisidemeid välisriikides;

- 6.8. sõlmib lepinguid valitsusasutustega riiklike ülesannete täitmiseks;
 - 6.9. võtab täitmiseks omavalitsuse ülesande ning ülesande teiselt liidult;
 - 6.10. arendab maakonna valdade ja linnade vahelist koostööd;
 - 6.11. osaleb maakonna tasakaalustatud arengu printsiipide väljaselgitamises ja rakendamises;
 - 6.12. aitab kaasa liikmete üldisele arengule;
 - 6.13. aitab ühistegevuse kaudu kaasa maakonna ühtlasele, tasakaalustatud ja jätkusuutlikule arengule;
 - 6.14. aitab kaasa maakonna kultuuritraditsioonide säilitamisele ja edendamisele;
 - 6.15. loob ühistöö kaudu soodsamaid võimalusi oma liikmetele seadusega pandud ülesannete paremaks täitmiseks;
 - 6.16. korraldab koolitusi, täiendõpet, õppelaagreid, seminare ja konverentse oma liikmetel ja teistele isikutele;
 - 6.17. korraldab maakondlikke hariduse-, kultuuri-, spordi-, sotsiaal-, noorsoo-, ja vaba aja üritusi, annab välja preemiaid, stipendiume ja toetusi üritustest osavõtjatele ja laureaatile.
 - 6.18. korraldab majandustegevust Liidu ülesannete täitmiseks täiendavate vahendite kaasamiseks;
 - 6.19. korraldab informatsiooni ja kogemuste vahetamist;
 - 6.20. korraldab tasuliste ja tasuta teenuste osutamist oma liikmetele ja teistele isikutele;
 - 6.21. seisab maakonna hea maine eest.
 - 6.22. Liidul on oma eelarve, pitsat ja sümbolika.
7. Liidu majandusaasta on kalendriaasta, mis algab 01.jaanuaril ja lõpeb 31.detsembril.
8. Oma kohustuste eest vastutab Liit kogu oma varaga.

II Liidu liikmeks vastuvõtmise, väljaastumise ja väljaarvamise tingimused ning kord

9. Liidu liikmeks võivad olla üksnes Pärnu maakonnas asuvad kohaliku omavalitsuse üksused, kes tunnistavad käesolevat põhikirja.
10. Liidu liikmeks võetakse käesoleva põhikirja punktis 9 sätestatud tingimustele vastav taotleja selle omavalitsuse volikogu otsuse alusel üldkogu otsusega. Liidu liikmete arvestuse korraldab juhatus.
11. Liidu liikmeks astumise avalduse vaatab üldkogu läbi ja liikmelisuse otsustab järgmisel korralisel üldkogul. Otsusest teatab juhatus taotlejale kirjalikult kümne päeva jooksul otsuse tegemise päevast arvates.

- 12.** Liidu iga liige omab õigust omaavalitsuse volikogu otsuse alusel Liidust välja astuda. Otsusest teavitatakse Liidu juhatust ja esitatakse see menetlemiseks üldkogule.
- 13.** Liidust väljaastumise avalduse vaatab üldkogu läbi ja otsustab liikmelisuse järgmisel üldkogu istungil avalduse saabumise päevast arvates. Liikmelisuse lõppemisel peab ettenähtud liikmemaksu tasuma kogu liikmelisuse lõppemise aasta majandusaasta eest.
- 14.** Väljaastumise päevaks loetakse üldkogu vastavas otsuses fikseeritud kuupäev, mis ei ole varasem kui kuus kuud avalduse esitamisest arvates. Otsusest teatab juhatus avaldajale kirjalikult kümne päeva jooksul otsuse tegemise päevast arvates.
- 15.** Üldkogu otsusega võib liikme Liidust välja arvata, kui ta:
- 15.1. ei ole tasunud kehtestatud korras kolme kuu liikmemaksu;
 - 15.2. on rikkunud muid käesolevas põhikirjas sätestatud norme;
 - 15.3. on kahjustanud Liidu ja teiste liikmete huve või vara;
 - 15.4. on avalikkuse ees näidanud lugupidamatust Liidu teiste liikmete suhtes.
- 16.** Liidust lahkumisel liikmemaksu ega muid makseid ega Liidu omandisse antud vara ei tagastata.
- 17.** Haldusterritoriaalse korralduse muutmisel:
- 17.1. läheb Liidu liikme staatus üle uuele kohaliku omavalitsuse üksusele kui kõik endised kohaliku omavalitsuse üksused olid Liidu liikmed;
 - 17.2. kui kõik endise kohaliku omavalitsuse üksused ei olnud Liidu liikmed, lõpeb Liidu liikmeks olnud omavalitsuse üksuse liikmelisus;
 - 17.3. Liidu liikmed teatavad liikmelisuse lõppemisest või selle üleminekust kirjalikult Liidu juhatusele, kes teeb sellest tulenevad ettepanekud üldkogule.
 - 17.4. Uuele kohaliku omavalitsuse üksusele lähevad üle kõik tema moodustanud liikmete õigused ja kehtivad kohustused Liidu ees, kui seadusega ei ole ette nähtud teisiti.

III Liidu liikme õigused, kohustused ja varaline vastutus

- 18.** Liidu liikmel on oma esindajate kaudu õigus:
- 18.1. osaleda Liidu tegevuses kooskõlas käesoleva põhikirjaga;
 - 18.2. osaleda ja hääletada Liidu üldkogus;
 - 18.3. valida ja olla valitud Liidu juhtimis- ja tööorganitesse;
 - 18.4. esitada Liidule ettepanekuid, arupärimisi ja eelnõusid ning saada neile vastuseid;
 - 18.5. saada teavet Liidu ja koostööpartnerite tegevust puudutavates küsimustes, sealhulgas juhatuse tegevuse ja otsuste kohta;
 - 18.6. pöörduda nõuande ja abi saamiseks üldkogule, juhatuse ja büroo poole;

- 18.7. saada tasuta ja tasulisi teenuseid;
- 18.8. tutvuda Liidu käsutuses olevate dokumentidega;
- 18.9. astuda Liidust välja käesolevas põhikirjas sätestatud tingimustel ja korras.
- 18.10. pöörduda üldkogu poole liikmemaksu tasumise ajatamiseks.
- 19.** Liidu liige on kohustatud:
 - 19.1. täitma käesolevat põhikirja;
 - 19.2. osalema Liidu töös;
 - 19.3. andma Liidu tööks vajalikku informatsiooni;
 - 19.4. hoidma Liidu mainet;
 - 19.5. täitma üldkogu otsuseid;
 - 19.6. maksuma liikmemaksu sätestatud korras;
 - 19.7. tasuma Liidu kaudu vahendatud teenuste (koolitus jmt) eest Liidu esitatud arve alusel;
 - 19.8. hüvitama Liidule tekitatud kahju seaduses sätestatud korras;
 - 19.9. Liidu liikmete esindajatele ning Liidu komisjonide ja töögruppide liikmetele hüvitatakse Liidu põhikirjalise tegevusega seotud kulud vastavalt üldkogu või juhatuse otsusele ja eelarvele.

IV Juhtimine ja töökorraldus

- 20.** Liidu juhtorganid:
 - 20.1. liidu üldkogu;
 - 20.2. Liidu juhatuse.
- 21.** liidu tööorganid on:
 - 21.1. valitsusjuhtide kogu;
 - 21.2. komisjonid ja nõukogud;
 - 21.3. liidu büroo.
- 22.** Töö paremaks korraldamiseks võib Liit lisaks moodustada täiendavaid–töögruppe ja kogusid.
- 23.** Liidu majandus- ja finantstegevuse kontrollimiseks moodustatakse revisjonikomisjon.

V Üldkogu

- 24.** Liidu kõrgeim organ on liikmete esindajate üldkogu.
- 25.** Liidu üldkogu moodustub liitu kuuluvate omavalitsuste esindajatest. Igal liikmel, välja arvatud Pärnu linnal, on üldkogus kaks esindajat. Pärnu linnal on üldkogus sama palju esindajaid, kui teistel liikmetel kokku. Igale nimetatud esindajale nimetatakse ka asendaja. Omavalitsuste

esindajad ja asendajad nimetab vastava omavalitsuse volikogu kohalike omavalitsuste volikogude volituste tähtjaks.

26. Esindajate ja nende asendajate volituste lõppemisest, samuti uute volituste andmisest teatab vastav volikogu koos asjakohase otsuse ärakirja saatmisega kümne kalendripäeva jooksul otsuse tegemisest arvates Liidu juhatusele, kes edastab sellekohase informatsiooni järgmisele korralisele üldkogule.

27. Üldkogu ainupädevusse kuulub:

27.1. põhikirja kinnitamine ja muutmine;

27.2. liidu ühinemise, jagunemise ja lõpetamise otsustamine;

27.3. liikmeks vastuvõtmise, liikme väljaastumise ja väljaarvamise otsustamine;

27.4. liidu liikmemaksu määramise, muutmise ja selle tasumise korra kehtestamine ja liikmemaksu osa suuruste otsustamine;

27.5. üldkogu esimehe ja aseesimeeste valimine ning neile hüvitise määramine;

27.6. juhatuse liikmete arvu määramine;

27.7. juhatuse esimehe valimine ja juhatuse isikulise koosseisu kinnitamine;

27.8. juhatuse liikmete tagasikutsumine;

27.9. juhatuse liikmetega lepingute sõlmimise otsustamine, juhatuse liikmete tasu määrade kinnitamine;

27.10. liidu büroo töötajate koosseisu ja ametinimetuste kinnitamine;

27.11. komisjonide ja kogude moodustamine, komisjonide esimeeste valimine, komisjonide struktuuri kinnitamine, komisjonide liikmete töötasustamise otsustamine;

27.12. audiitori määramine, tema tasustamise ulatuse määramine;

27.13. eelarve aluste ja menetlemise korra kehtestamine;

27.14. juhatuse või liidu muu organi liikmega tehingu tegemise või tema vastu nõude esitamise otsustamine ja selles tehingus või nõudes liidu esindaja määramine;

27.15. laenu võtmine;

27.16. juhatuse tegevusele hinnangu andmine;

27.17. majandusaasta aruande, audiitori otsuse ja revisjoniakti kinnitamine;

27.18. eelarve ja lisaeelarve kinnitamine ja muutmine;

27.19. teiste organisatsioonide asutamise ja liikmeks astumise otsustamine;

27.20. liikmete poolt delegeeritud või nende ainukompetentsi mittekuuluvate küsimuste lahendamine liidu kompetentsi piires;

27.21. kaebuste ja avalduste lahendamine juhul, kui juhatus oma pädevuse piirides ei saa või ei ole probleeme lahendanud;

27.22. kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse §-st 6¹ (omavalitsusüksuste ühiselt täidetavad ülesanded, nende täitmise pädevus ja rahastamine) tulenevate ülesannete täitmiseks vajalike otsuste vastuvõtmine.

28. Üldkogu töövorm on istung.

29. Üldkogu kokku kutsumiseks teeb juhatus ettepaneku üldkogu esimehele. Istungeid korraldatakse vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui üks kord kvartalis või kui seda nõuab kirjalikult ja põhjust ära näidates vähemalt üks Liidu liige.

30. Juhatusel lasub kohustus kutsuda üldkogu kokku kolme nädala jooksul vastavasisulise taotluse Liidu büroosse saabumisest arvates.

31. Kohalike omavalitsuste volikogude valimiste järgse üldkogu kutsub kokku juhatuse esimees kahe kuu jooksul volikogude valimise päevast arvates.

32. Üldkogu kokkukutsumisest peab kirjalikult ette teatama vähemalt 7 päeva ja teates peavad olema märgitud istungi toimumise aeg, koht, päevakord ja esitatud eelnõud.

33. Valimisjärgselt kokku kutsutud üldkogu juhatab esimehe valimiseni liidu juhatuse esimees.

34. Isikuvalimised on salajased. Komisjonide esimeeste valimised võivad olla avalikud, kui selle poolt on kõik istungist osavõtvad üldkogu liikmed.

35. Üldkogu esimees ja kuni kaks aseesimeest valitakse üldkogu poolt oma liikmete hulgast. Kui ükski kandidaat ei saa vajalikul hulgal hääli, viiakse kahe enim hääli saanud kandidaadi vahel läbi kordushääletused. Kordushääletusel osutub valituks enam hääli saanud kandidaat.

36. Üldkogu istungist võivad sõnaõigusega osa võtta liidu juhatuse liikmed ja istungile kutsutud isikud. Sõna andmise otsustab istungi juhataja.

37. Otsuse saab vastu võtta küsimustes, mis on kinnitatud istungi päevakorda ning mille kohta on esitatud kirjalik otsuse eelnõu.

38. Küsimuse, mida ei olnud eelnevalt üldkogu päevakorda võetud, võib päevakorda võtta, 9/10 üldkogul osalejate nõusolekul.

39. Põhjendatud juhtudel võib üldkogu esimees otsustada istungi läbiviimise täielikult või osaliselt füüsiliselt kohal olemata (virtuaalne või hübriid istung). Virtuaalse või hübriid istungi läbiviimisest teatab üldkogu esimees üldkogu istungi kutses.

39.1. Üldkogu liige võib osaleda virtuaalsel istungil tingimusel, et ta tagab enda tehnilise valmisoleku istungil virtuaalselt osalemiseks, on kogu istungi toimumise aja osalemas veebikaamera ja heliga ning tuvastatav teiste istungil osalejate poolt.

39.2. Virtuaalselt istungil osaleval üldkogu liikmel on:

39.2.1. õigus jälgida reaalajas istungi toimumise kulgu, eelnõusid ja nende osas tehtavaid muudatusettepanekuid;

39.2.2. õigus kasutada istungi toimumise ajal kõiki üldkogu liikme õigusi;

39.2.3. õigus osaleda avalikul hääletamisel.

40. Igal liidu liikme esindajal on üks hää.

41. Üldkogu on otsustusvõimeline, kui istungist võtavad osa vähemalt 2/3 esindajatest.

42. Otsused võetakse vastu avalikul hääletamisel üldkogu koosseisu 2/3 häälteenamusega.

43. Üldkogu istungid protokollitakse. Protokollile kirjutavad alla istungi juhataja ja protokollija.

44. Üldkogu liikmel on õigus nõuda oma eriarvamuse protokollimist.

45. Otsused ja protokollid on dokumendiregistris avalikud.

VI Üldkogu esimees ja aseesimees

46. Üldkogu esimees;

46.1. kutsub kokku üldkogu istungi;

46.2. juhhib üldkogu istungit;

46.3. sõlmib lepingud juhatuse liikmetega;

46.4. esindab liitu avalikel üritustel, samuti avalikkusele suunatud esinemistel;

46.5. koos juhatuse ja bürooga valmistab ette üldkogu päevakorra ja materjalid.

47. Üldkogu esimehe äraolekul täidab esimehe ülesandeid tema poolt nimetatud aseesimees. Üldkogu esimehe ja aseesimehe äraolekul toimuvat istungit juhatab vanim kohalolev üldkogu liige.

VII Juhatus

48. Juhatus on kuni kolme liikmeline alaliselt tegutsev juhtimisorgan.

49. Üldkogu valib juhatuse esimehe liikmete esindajate poolt esitatud kandidaatide hulgast hääletamistulemuste põhjal.

50. Juhatuse teised liikmed kinnitab üldkogu juhatuse esimehe ettepanekul.

51. Juhatuse volituste tähtaeg on 4 aastat. Juhatuse liikme võib üldkogu igal ajal tagasi kutsuda ja tema asemele uue liikme valida.

52. Oma ülesannete paremaks täitmiseks võib juhatus moodustada vastavaid töögruppe.

53. Juhatus:

53.1. korraldab liidu tegevust põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks;

- 53.2. esindab liitu kõigis õigustoimingutes ja suhetes kolmandate isikutega;
 - 53.3. valmistab ette üldkogu istungil arutamisele tulevad küsimused ja päevakorra;
 - 53.4. korraldab liidu üldkogu istungite kokkukutsumise;
 - 53.5. korraldab üldkogu otsuste täitmist;
 - 53.6. vaatab läbi liidule esitatud ettepanekud ja avaldused ning vajadusel esitab need üldkogule;
 - 53.7. esitab üldkogule ettepanekud, avaldused ja otsuste eelnõud;
 - 53.8. koostab aasta tegevuskava ja esitab selle kinnitamiseks üldkogule;
 - 53.9. koostab liidu eelarve ja esitab selle kinnitamiseks üldkogule;
 - 53.10. tagab eelarve täitmise;
 - 53.11. käsutab eelarve reservfondi;
 - 53.12. esitab üldkogule eelneva aasta eelarve täitmise aruande;
 - 53.13. esitab üldkogule kinnitamiseks majandusaasta aruande;
 - 53.14. korraldab liidu raamatupidamise vastavalt raamatupidamise seadusele;
 - 53.15. vaatab läbi üldkogule esitatava revisjonikomisjoni kontrollakti ja puuduste esinemisel kavandab meetmed nende kõrvaldamiseks;
 - 53.16. korraldab Liidu büroo tööd;
 - 53.17. korraldab õigusaktide eelnõude kooskõlastamist;
 - 53.18. lahendab või teeb kõik endast oleneva tekkinud vaidluste lahendamiseks;
 - 53.19. tagab muude seaduse või üldkogu otsusega juhatusele pandud ülesannete täitmise;
 - 53.20. üldkogu komisjoni esimehe ettepanekul kutsub tagasi vastava komisjoni liikme ning kinnitab uue liikme.
- 54.** Juhatuse töövorm on koosolek. Juhatuse koosolekud protokollitakse. Protokollile kirjutavad alla koosoleku juhataja, juhatuse liikmed ja protokollija.
- 55.** Juhatuse koosoleku kutsub kokku juhatuse esimees.
- 56.** Juhatuse otsused võetakse vastu konsensuse alusel.
- 57.** Juhatuse liikmel on õigus nõuda ülesannete täitmisel tehtud vajalike kulutuste hüvitamist vastavalt esitatud kuludokumentidele.
- 58.** Juhatuse liige saab oma ülesannete täitmise eest tasu.
- 59.** Juhatuse on aruandekohustuslik üldkogu ees.
- 60.** Liidu igapäevase tegevuse ja asjaajamise tagab juhatuse esimees liidu büroo abil.
- 61.** Juhatuse esimees (üheliikmelise juhatuse korral juhatuse liige):
- 61.1. juhib juhatuse ja büroo tegevust, juhindudes üldkogu ja juhatuse otsustest, kinnitatud eelarvest ja käesolevast põhikirjast ning s.h;

- 61.2. juhatab juhatuse koosolekuid;
- 61.3. annab juhatuse ja büroo sisemise töö korraldamiseks käskkirju;
- 61.4. käsutab Liidu eelarvelisi vahendeid vastavalt eelarvele.

VIII Komisjonid ja kogud

- 62. Valitsusjuhtide kogu on omavalitsuste huvide esindamiseks ning üldkogu ettevalmistamiseks ja juhatusele suuniste andmiseks moodustatud tööorgan, mis koosneb liikmete omavalitsuste juhtidest (vallavanem, linnapea ja volikogu esimees). Valitsusjuhtide kogu koosolekutele võib kaasata omavalitsuse vastava valdkonna juhte ja spetsialiste.
- 63. Valitsusjuhtide kogu töövormiks on koosolek, mille kutsub kokku juhatus või üldkogu esimees lähtudes üldkogu poolt kinnitatud kalenderplaanist.
- 64. Valitsusjuhtide kogu eesmärgiks on:
 - 64.1. omavalitsuste huvide parem esindamine maakondlike küsimuste lahendamisel;
 - 64.2. omavalitsusjuhtide kaasamine Liidu tegevuste kavandamisel;
 - 64.3. juhatusele suuniste andmine juhatuse poolt esitatud küsimuste lahendamiseks ning tegevuskava paremaks täitmiseks;
 - 64.4. üldkogu päevakorda tulevate otsuste ettevalmistamine.
- 65. Valitsusjuhtide kogu juhatab liidu juhatus.
- 66. Komisjonid moodustatakse ja nende esimehed valitakse üldkogu poolt üldkogu liikmete ettepanekul. Komisjonide esimehed valitakse üldkogu liikmete või nende asendusliikmete hulgast.
- 67. Komisjoni töövormiks on koosolek (sh virtuaalne- ja hübriidkoosolek vastavalt põhikirja punkt 39 kirjeldatud tingimustele).
- 68. Komisjonide esimehed korraldavad komisjonide tööd, tagades komisjonile antud ülesannete täitmise.
- 69. Komisjonil on õigus teha ettepanekuid ja esitada juhatusele ning üldkogule kirjalikke otsus(t)e eelnõusid.
- 70. Komisjonide koosolekud protokollitakse. Koosolekute protokolle, revisjonikomisjoni aruandeid ja muid komisjonide dokumente hoitakse dokumendiregistris.
- 71. Komisjoni liikmetele töö eest hüvitise maksmise otsustab üldkogu eelarve menetlemise käigus.
- 72. Komisjoni esimehe võib igal ajal tagasi kutsuda üldkogu otsusega. Komisjoni esimees võib teha juhatusele ja üldkogule ettepaneku mõne komisjoni liikme tagasikutsumiseks ja uue liikme määramiseks.

IX Liidu vara ja majandustegevus

73. Liidul on oma eelarve, mis kinnitatakse üldkogu poolt hiljemalt eelarveaasta esimese kvartali jooksul.
74. Eelmise aasta eelarve täitmine kinnitatakse koos uue eelarve kinnitamisega.
75. Liidu vara tekib liikmemaksudest, annetustest, liidu põhikirjalisest tegevusest saadavast tulust ja muudest eraldistest, seaduses või seaduse alusel ettenähtud juhtudel riigieelarvelistest eraldistest.
76. Liikmemaksu kehtestamise põhimõtted, liikmemaksu suuruse ja tasumise korra järgmiseks eelarveaastaks, vajadusel ka liidu finantseerimise korra eelarveaasta esimesteks kuudeks kuni eelarve vastuvõtmiseni, kinnitab üldkogu hiljemalt eelmise aasta viimasel istungil.
77. Liidu eelarvelisi vahendeid käsutab juhatuse esimees vastavalt tegevuskavale, eelarvele, arengukavale.
78. Juhatuse peab liidu tegevuse raamatupidamisarvestust seaduses sätestatud korras ja annab poolaasta möödumisel aru eelarve täitmisest üldkogule.
79. Kõigi koostööpartneritega, kelle tegevust rahastab liit, sõlmitakse leping.

X Liidu finants- ja majandustegevus ja järelvalve

80. Liidu finants-ja majandustegevusega seotud kulud plaanitakse majandusaasta eelarvega.
81. Liidu raamatupidamise ja aruandluse õigsust kontrollib vähemalt kolmeliikmeline revisjonikomisjon tööplaani alusel.
82. Üldkogu võib finants- ja majandustegevuse kontrolli teostamiseks määrata audiitori.
83. Revisjonikomisjoni liikmed valitakse üldkogu liikmete (sh asendusliikmete) hulgast.
84. Revisjonikomisjon viib läbi korralise revisjoni viie kuu jooksul pärast majandusaasta lõppu, koostab revisjoniakti ja esitab selle büroo kaudu üldkogule kinnitamiseks.
85. Revisjonikomisjonil on õigus kontrollida:
 - 85.1. liidu eelarve kasutamist ja täitmist;
 - 85.2. kontosid ja kulude vastavust eelarvele;
 - 85.3. raamatupidamisdokumente ja raamatupidamise õigsust;
 - 85.4. liiduga sõlmitud lepingute täitmist;
 - 85.5. liidu põhikirja täitmist;
 - 85.6. tegevuskava täitmist.

- 86.** Revisjonikomisjoni volituste tähtaeg on revisjonikomisjoni valimisest kuni liidu üldkoosoleku uue koosseisu poolt revisjonikomisjoni uue koosseisu valimiseni. Revisjonikomisjoni liikme võib tagasi kutsuda ja uue liikme valida liidu üldkogu.
- 87.** Kontrollimisest, kontrollimise ülesandest ja kontrollimise ajast teavitab kirjalikult revisjonikomisjoni esimees juhatust ja raamatupidajat.
- 88.** Juhatuse peab looma kontrollijatele töötingimused, tagama vastavalt kontrollimise eesmärgile vajadusel pädeva töötaja juuresoleku. Kontrollijatel on õigus nõuda kõiki dokumente. Juhatusel on õigus esitada seletuskirju ja teisi lisadokumente, mis lisatakse aktile.
- 89.** Kontrollimise tulemuse kohta koostatakse akt. Akti märgitakse selle koostamise kuupäev, kontrolli eesmärk, kontrolli läbiviijate nimed, kontrollitav periood, kontrollimise tulemused. Õigusrikkumiste ilmnemisel tuuakse aktis ära millist õigusakti on rikutud, milles rikkumine seisneb. Varalise kahju korral tuuakse aktis ära selle suurus, selle arvutamise meetoodika, tekkimise põhjus.
- 90.** Aktile kirjutavad alla kontrollijad.
- 91.** Revisjonikomisjoni otsus koos aktiga saadetakse juhatusele, kes võtab revisjoniakti suhtes seisukoha ja esitab selle järgmisele korralisele üldkogu koosolekule otsuse tegemiseks kontrolli tulemuste realiseerimise kohta, lisades nendele dokumentidele otsuse tegemiseks vajaliku otsuse projekti.

X Liidu ühinemine, jagunemine ja lõpetamine

- 92.** Liidu ühinemise, jagunemise ja lõpetamise otsustab üldkogu. Liit lõpetatakse:
- 92.1. üldkogu otsusega;
 - 92.2. seadusega ettenähtud muul juhul.
- 93.** Liidu tegevuse lõpetamisel on likvideerijad juhatuse liikmed, kui üldkogu ei otsusta teisiti.
- 94.** Sundlõpetamise korral määrab likvideerijad kohus.
- 95.** Liidu lõpetamisega seotud vaidlused lahendab likvideerimiskomisjon, kuhu kaasatakse täiendavalt liidu liikmete esindajaid.
- 96.** Liidu lõpetamisel on õigustatud isikuteks liidu liikmed. Pärast võlausaldajate kõigi nõuete rahuldamist jaotatakse allesjäänud vara liidu liikmete vahel proportsionaalselt tasutud liikmemaksu suurusele. Arvestuse aluseks on kaks viimast majandusaastat. Allesjäänud vara antakse üle tulumaksusoodustusega mittetulundusühingute ja sihtasutuste nimekirja kantud mittetulundusühingule või sihtasutusele, avalik-õiguslikule juriidilisele isikule, sh riigile või kohalikule omavalitsusüksusele.

- 97. Liidust väljaastunud liikmel ei ole õigust liidu varale.
- 98. Likvideerimiskomisjoni aruande kinnitab üldkogu.

XI Liidu koostöö põhimõtted

- 99. Tõhusa koostöö eelduseks liidus on suhtlemine, mida kannavad vastastikune usaldus, austus, tähelepanelikkus, ausus, õiglus, täpsus, ehedus ja asjatundlikkus.